

Nr 28

Utlåtande i anledning av väckt motion angående kostnaderna för transport av avliden från sjukhus till hemorten.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 615, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herrar *Eriksson* i Bäckmora och *Gomér* hemställt »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring i sjukförsäkringsbestämmelserna, att för remisspatient som avlider å sjukvårdsinrättning utanför det egna landstingsområdet vederbörande försäkringskassa lämnar ersättning för hemtransport av den avlidne; samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig lagtext härför».

Beträffande de skäl motionärerna åberopat till stöd för sin hemställen får utskottet, i den mån redogörelse därför inte lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Gällande bestämmelser m. m.

Ersättning för transport av avlidna från sjukvårdsinrättning utges ej inom sjukförsäkringen. I den mån övriga förutsättningar är för handen kan ersättning utgå i form av socialhjälp.

Begravningshjälp lämnas inom yrkesskadeförsäkringen. Statens allmänna avlöningsreglemente innehåller också bestämmelser härom. Det kan även nämnas att enligt detta reglemente ersättning utgår för transport till hemorten av tjänsteman, som under tjänstgöring avlider på annan ort. En del kollektivavtal innehåller bestämmelser om begravningshjälp. Sådan hjälp kan vidare enskilda personer tillförsäkra sig genom medlemskap i begravningskassa eller genom att teckna särskild försäkring.

Grupplivförsäkring har på senare år införts för en stor del av svenska folket. Arbetstagare i enskild, kommunal eller statlig tjänst är i stor utsträckning försäkrade enligt särskilda överenskommelser med arbetsgivarna, som har att erlagga premierna. För försäkringar av denna art gäller i stor utsträckning likartade villkor. Vid dödsfall före 55 år utfaller i allmänhet 24 000 kronor jämte tillägg för minderåriga barn. Vid dödsfall mellan 55 och 67 års ålder sjunker beloppet successivt.

Ett förslag till *obligatorisk dödsfallsförsäkring* framlades i *socialvårds-kommitténs* betänkande XVIII med utredning och förslag angående begravningshjälpsförsäkring (*SOU 1951:23*). Enligt förslaget skulle alla i riket mantalsskrivna svenska medborgare omfattas av en allmän begravnings-

hjälpförsäkring. Någon differentiering av dödsfallsbeloppet avsågs ej annat än möjligen efter ålder vid dödsfallet, och dödsfallsbeloppet borde enligt kommittén inte sättas högre än som i varje enskilt fall alltid kunde anses behövt för täckande av skäligen utgifter i samband med dödsfallet. Kostnaderna för försäkringen skulle enligt förslaget till en del bestridas genom särskilda avgifter från de försäkrade, under det att återstoden skulle täckas av statsmedel. Försäkringen skulle handhas av de allmänna sjukförsäkringskassorna och tillsynsmyndigheten för dessa. På grund av det vid förslagets framläggande rådande statsfinansiella läget ansåg kommittén nödvändigt att uppskjuta förslaget förverkligande. I första hand måste behovet av en obligatorisk och allmän sjukförsäkring tillgodoses. Först när så skett borde en begravningshjälpförsäkring aktualiseras.

Vid 1956 års riksdag väcktes motioner (I:342 och II:282 samt I:343 och II:261) med förslag om utredning angående införande av en obligatorisk dödsfallsförsäkring. I anledning av motionerna anhöll riksdagen — på hemställan av andra lagutskottet i utlåtande nr 57 — i skrivelse till Kungl. Maj:t den 13 december 1956 att Kungl. Maj:t ville föranstalta om en förutställningslös utredning angående införandet av en allmän dödsfallsförsäkring samt att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kunde föranleda. Skrivelsen jämte andra lagutskottets utlåtande har den 23 november 1962 överlämnats till yrkesskadeförsäkringsutredningen att vara tillgänglig vid fullgörandet av utredningsuppdraget.

Vid 1963 års riksdag väcktes ånyo motioner med yrkande om utredning av en obligatorisk dödsfallsförsäkring. Andra lagutskottet avstyrkte motionerna i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 71. Utskottet hänvisade bl. a. till att erfarenheterna av de nyligen på arbetsmarknaden införda grupplivförsäkringarna borde avvaktas, innan man övervägde att införa en obligatorisk försäkring.

Utskottet

Inom sjukförsäkringen ersätts fränsett vissa karensbelopp i princip de försäkrades resor till och från sjukvårdsinrättning. Däremot inbegripes ej i försäkringen kostnader för transport av avliden från sjukvårdsinrättning till hemorten.

I förevarande motion hemställs om sådan ändring i sjukförsäkringsbestämmelserna, att kostnader för hemtransport av patient, som remitterats till sjukvårdsinrättning utanför det egna landstingsområdet och som där avlidit, blir ersättningsgilla. Motionärerna anför att det inte kan anses förenligt med social rättvisa att anhöriga åsamkas extra utgifter i de fall den avlidne ej kunnat beredas specialistvård inom det egna landstingsområdet. I övriga fall menar motionärerna att kostnaderna ej är av den storleksordningen att de bereder de anhöriga större bekymmer.

Utskottet vill erinra om att det finns flera former av hjälp för täckande av utgifter i samband med dödsfall. Av särskild betydelse i detta hänseende är de på arbetsmarknaden allmänt förekommande grupplivförsäkringarna. Kostnader för transport av avliden från sjukhus till hemorten ersätts, enligt vad som upplysts inom utskottet, i vissa fall av vederbörande landsting. Utskottet anser emellertid att de problem motionärerna aktualiserat kan vara förtjänta att närmare granskas. I detta sammanhang vill utskottet framhålla att även transporter, som är begränsade till ett landstingsområde, kan vara av avsevärd längd. Enligt utskottets mening bör hela frågan om ersättning för transport av avliden till hemorten bli föremål för utredning. Utskottets uttalanden synes böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom. Utskottet får således hemställa,

- 1) att riksdagen i anledning av förevarande motion, II: 615, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t såsom sin mening giva Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört, samt
- 2) att motionen, i den mån den icke kan anses besvarad genom vad utskottet ovan hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 mars 1965

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Strand, Axel Svensson, fru Carlqvist, fru Hamrin-Thorell, herrar Lars Larsson, Eric Carlsson, Edström och Hübinette;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Odhe, Rimmerfors, fru Ekendahl, fröken Wetterström, herrar Bengtsson i Varberg, Fredriksson och Johansson i Skärstad.